

Justiits- ja Digiministeerium
info@just.ee

Teie 27.06.2025 nr 8-1/5574-1:
JDM/25-0715/-1K
Meie 23.07.2025 nr 1.1-11/3035-3

**Vabariigi Valitsuse 9. detsembri
2022. a määruse nr 121
„Võrgu- ja infosüsteemide
küberturvalisuse nõuded“
muutmise eelnõu kooskõlastamine**

Austatud proua Pakosta

Rahandusministeerium kooskõlastab Vabariigi Valitsuse 9. detsembri 2022. a määruse nr 121 „Võrgu- ja infosüsteemide küberturvalisuse nõuded“ muutmise eelnõu järgmiste märkustega.

1. Võttes arvesse direktiivi eesmärki ning NIS 2 direktiivi lisades välja toodud valdkondade väikeste ja mikroettevõtete mõju üldisele tarneahela ja ühiskonna infoturbe tasemele ning asjaolu, et määruse muudatusega ettevõtte ja organisatsiooni vastutus ei vähene, teeme ettepaneku VKE määratluse asemel kasutada sarnaselt Maksu- ja Tolliameti lähenemisele käibe piirmäärana 40 000 eurot aastas. See on ka karistusseadustikus toodud määr, millest alates võib ettevõtte poolne rikkumine kaasa tuua reaalse valdkonna süüteo menetluse. Sellest lähtuvalt oleks ettevõtte enda huvides, et tal oleks olemas tõenduspõhist sisendit võimaldav ja rikkumisi ärahoidev küberturvalisuse seadusele vastav infoturbe halduse süsteem.

2. Eelnõus (seletuskirjas) ei ole piisavalt selgitatud ega ole arusaadav, miks on vajalik määruse täiendamisel §-ga 5¹ vajalik kehtestada ja rakendada määruse lisa kujul täiendav „esmaste turvameetmete“ loetelu kõikidele teenuseosutajatele, arvestades, et kehtiv E-ITS ja rahvusvaheline standard ISO/IEC 27001 juba käsitlevad neid teemasid süsteemselt. Seletuskirjas ei selgitata, miks ei piirduta olemasolevate standardite lihtsustatud rakendamisega eelnõuga lisatavas § 3 lõikes 2¹ nimetatud isikutele, vaid pannakse täiendav kohustus kõigile.

Seega tekib küsimus, miks kohaldatakse lisa nõudeid ühtmoodi kõikidele teenuseosutajatele, kuigi määruse eelnõu eesmärgi kohaselt on selgelt märgitud, et eelnõu fookus on mikro- ja väikeettevõtjate ning kohaliku omavalitsuse hallatavate asutuste haldus- ja töökoormuse vähendamisel. Leiame, et sel juhul peaks määruse lisa, milles sätestatakse esmased turvameetmed, rakenduma üksnes nendele asutustele ja ettevõtetele, keda eesmärk otseselt puudutab, et nende võrgu- ja infosüsteemidele rakendatud meetmeid saaks lugeda piisavalt vastavuses olevaks küberturvalisuse seadusega.

2. Selgelt on alahinnatud mitme kavandatava turvameetme mõju ja rakendamise keerukus. Seejuures puudub lisa rakendamisega kõikidele teenuseosutajatele pandava mastaapse täiendava halduskoormuse analüüs.

3. Hindamata on määruse mõjud eelarvele, sh ei ole hinnatud millist töömahtu ja kulusid toob kaasa esmaste turvameetmete kasutusele võtmine ja edaspidine rakendamine. Samuti mõju kõigile teenuseosutajatele paralleelsete nõuete jälgimise või võrdluses olemasoleva ja kehtivate standarditega. Ehk määruse seletuskirjas ei ole analüüsitud määruse lisa rakendamise tegelikke kulusid ega hinnatud selle mõju teenuseosutajatele, kes on juba E-ITS-i rakendanud.

4. Valla või linna ametiasutuse puhul tuleb vaadata osutatavaid teenuseid ning teenistujate ligipääsu andmekogudele. Praegune seletuskirjas (lk 6, teine lõik) sisalduv selgitus „kui tegemist ei ole andmekogu vastutava töötlejaga või volitatud töötlejaga“ ei ole piisav ja on segadusse ajav, kuna tihti ei pea asutused ja teenistujad end andmekogusid kasutades ja isikute andmeid töödeldes töötlejateks, vaid kasutajateks.

Hallatavate asutuste osas kokkuhoiu saavutamiseks on lihtsam käsitleda neid KOV osana ja nõuda, et KOV rakendaks neile enda infoturbe halduse süsteemi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Virge Aasa 58851493
Virge.Aasa@fin.ee

Kristi Mürsepp 5885 1397
Kristi.Myrsepp@fin.ee